

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Erasmus+

Przygotowanie językowe

Przywitania po włosku

Nieformalne

- **ciao** [czao] – cześć (możemy używać go również do pożegnań)
- **weilà** [tejla] – hej (język potoczny)
- **ehi** [eij] – hej, cześć (język potoczny)

Salve! – Cześć!, Człłem! Jest to trochę bardziej oficjalny zwrot od ciao

Formalne

- **buongiorno** [buondżorno] – dzień dobry (najpopularniejsze formalne przywitanie)
- **buonasera** [buonasera] – dobry wieczór (sera oznacza wieczór)
- **piacere** [piaciere] – miło Cię poznać

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Pożegnania

Nieformalne

- **ciao** [czo] – cześć
- **a presto** [a presto] – widzimy się wkrótce
- **a dopo** [a dopo] – (do zobaczenia) później
- buona notte [buona notte]

Formalne

- arrivederci! [arriwederdzi] – do widzenia!
- arrivederLa! [arriwederla] – do widzenia! (okazujesz więcej szacunku, bardziej formalny zwrot)

Erasmus+

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Zwroty grzecznościowe

Przepraszam. – *Scusa. / Scusi.*

Scusa powiemy do osoby, z którą jesteśmy na ty; *scusi* – do tego, z kim jesteśmy na pan/pani

- **Przykro mi.** – *Mi dispiace.*
- **Przepraszam** (gdy chcę przejść). – *Permesso.*
- **Proszę.** – *Prego.*

Prego powiemy, podając coś komuś, ustępując komuś miejsca.

Gdy o coś prosimy, powiemy *Per favore* ‘Poproszę’.

Smacznego! – *Buon appetito!*

- **Jak się mówi ... po włosku?** – *Come si dice ... in italiano?*
- **Co znaczy...?** – *Che cosa significa...?*
- **Nie wiem.** – *Non lo so.*
- **(Nie) rozumiem.** – *(Non) capisco.*
- **Nie, nie jestem Włochem, jestem Polakiem. / Nie, nie jestem Włoszką, jestem Polką.** – *No, non sono italiano, sono polacco. / No, non sono italiana, sono polacca.*

Poznajmy się

Come ti chiami? [kome ti kiami]- Jak się nazywasz?

Mi chiamo Adam [mi kiamo ...]

Piacere di conoscerti. [piaczere di conoszerti] – Miło Cię poznać

Di dove sei? Skąd jesteś?

Vengo dalla Polonia.

Sono Polacca.

Dove abiti?/ Gdzie mieszkasz?

Abito a Jastrzębie – Zdrój/ Katowice

Che lavoro fai?/ Czym się zajmujesz?

Sono una studente.

Sono una studentessa.

Cosa ti piace fare?/Co lubisz robić?

Mi piace leggere libri.

Mi piace visitare musei.

Mi piace ascoltare musica.

Wiek

Quanti anni hai? [kuanti anni ai] – Ile masz lat ?

Ho 17 anni. [o **dici**assette ani]

Liczebniki do 10

Pierwszych dziesięć liczb musisz nauczyć się na pamięć.

0 – zero

1 – uno

2 – due

3 – tre

4 – quattro

5 – cinque

6 – sei

7 – sette

8 – otto

9 – nove

10 – dieci

Cyfry do 20

Tworzymy dodając końcówkę **dici** – na końcu od 11-16 oraz od 17-19 na początku. Jest tu sporo wyjątków, polecam nauczyć się na pamięć.

11 – und**dici**

12 – do**dici**

13 – tre**dici**

14 – quattor**dici**

15 – quind**dici**

16 – se**dici**

17 – **dici**assette

18 – **dici**otto

19 – **dici**annove

Dziesiątki

20 – venti

30 – trenta

40 – quaranta

50 – cinquanta

60 – sessanta

70 – settanta

80 – ottanta

90 – novanta

A ILE MASZ
LAT?

Liczebniki

- 21 – **vent**uno
- 22 – **venti**due
- 23 – **venti**tré
- 24 – **venti**quattro
- 25 – **venti**cinque
- 26 – **venti**sei
- 27 – **venti**sette
- 28 – **vent**otto
- 29 – **venti**nove

W skrócie:

1 i 8 (uno, otto) w połączeniu z dziesiątką usuwają ostatnią samogłoskę np. venti => vent

Tre w połączeniu z dziesiątką zapisujemy z akcentem graficznym tré.

Setki

Tworzymy dodając liczbę główną do **cento**.

100 – cento

200 – duecento

300 – trecento

400 – quattrocento

500 – cinquecento

600 – seicento

700 – settecento

800 – ottocento

900 – novecento

Tysiące i miliony

1000 – mille

Cyfry +100 z jednostkami itd.

Cyfry tworzą jeden wyraz. Jedynym wyjątkiem są miliony.

315 – trecentoquindici

5600 – cinquemilaseicento

2 000 315 – due milioni trecentoquindici

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Come stai ? / Jak się masz/ czujesz?

Sto bene, grazie.- dobrze, dziękuję.

Bene, grazie. E tu?

Sto male – czuję się źle.

Così così. – tak sobie.

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Włoska gestykulacja czyli jak zrozumieć Włochów?

Włosi to naród porozumiewający się za pomocą dłoni, a przynajmniej tak postrzegają ich obcokrajowcy. I nic dziwnego: w Italii gestykuluje się ciągle i przy każdej okazji.

Rozbudowana mowa ciała jest we Włoszech bardzo ważnym narzędziem komunikacyjnym. Gesty pomagają lepiej wyrazić, co ma się na myśli; sprawiają też, że konwersacja staje się żywsza.

Niektóre włoskie gesty są trudne do rozszyfrowania, a stosując je nieumiejętnie, łatwo też o popełnienie *faux pas*, szczególnie, jeśli odwołamy się do ruchów, które w naszym kraju mogą mieć znaczenie odmienne od włoskiego. I tak na przykład, Włoch bardzo się zmartwi, jeżeli po zjedzeniu przygotowanej przez niego kolacji wykonamy okrężne ruchy dłonią po brzuchu, by pokazać, że wszystko było bardzo smaczne – on zrozumie, że boli nas brzuch albo że nadal jesteśmy głodni. *Buonissimo!* pokazuje się we Włoszech zupełnie inaczej, tzn. „wiercąc” palcem wskazującym dziurę w policzku. To w ten sposób Włosi wyrażają, że coś jest *delizioso*, a więc “wyśmienite”

<https://www.youtube.com/watch?v=tBy5hXtOYfQ>

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Jak zapytać o drogę ?

- Jak dotrzeć do...? – *Come arrivare a/in...?*
- Gdzie jest / znajduje się...? – *Dov'è / Dove si trova...?*
- Czy to daleko? – *È lontano/distante?*
- Czy mógłby mi pan to wskazać na mapie? – *Me lo potrebbe indicare sulla mappa/cartina?*
- *Przepraszam, czy mógłby mi pan powiedzieć...?*
Scusi, mi potrebbe dire dov'e....? –

Przydatne pytania

Parli l'inglese? — mówisz po angielsku?

Non capisco. – Nie rozumiem.

Il conto, per favore — rachunek proszę

Dov'è il bagno? — gdzie jest łazienka/ toaleta?

Quanto costa? – Ile to kosztuje?

Che ore sono? – Która godzina?

Un bicchiere d'acqua, per favore. – Poproszę szklankę wody.

Aiuto! – Pomocy!

Dni tygodnia

lunedì [lunedi] – poniedziałek
martedì [martedi] – wtorek
mercoledì [mercoledì] – środa
giovedì [dżowedi] – czwartek
venerdì [wenerdi] – piątek
sabato [sabato] – sobota
domenica [domenika] – niedziela

Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek i piątek kończą się na di.
Wymawiając słówko akcent pada na di.

Wymawiamy tą sylabę mocniej.

Quando ci incontreremo? – Kiedy się spotkamy?

A giovedì! – Widzimy się w czwartek!

A venerdì! – Widzimy się w piątek!

A domenica! – Widzimy się w niedzielę!

oggi – dzisiaj

domani – jutro

dopodomani – pojutrze

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Nazwy miesięcy

Che mese è? – Który jest miesiąc?

È agosto. – (jest) Sierpień.

Kolory/colori

▶ biały – bianco [bianko]

 ▶ niebieski – blu [blu]

 ▶ zielony – verde [werde]

 ▶ fioletowy – viola [wiola]

 ▶ śliwkowy – prugna
[prunia]

 ▶ czerwony – rosso [rosso]

 ▶ pomarańczowy –
arancione [aranczone]

 ▶ żółty – giallo [dziallo]

 ▶ złoty – oro [oro]

 ▶ różowy – rosa [rosa]

 ▶ szary – grigio [gridzio]

 ▶ srebrny – argento
[ardżento]

 ▶ brązowy – marrone
[marrone]

 ▶ czarny – nero [nero]

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
io [ijo] – ja	noi [noj] – my
tu [tu] – ty	voi, Voi [woj] – wy, Państwo
lui [lui] – on	loro [loro] – oni, one
lei [lej] – ona	Loro [loro] – Państwo
Lei [lej] – Pan, Pani	

essere - odmiana być

W języku włoskim nie występuje zaimek „*ono*” i istnieje tylko rodzaj męski i żeński.

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
io sono [ijo sono] – ja jestem	noi siamo [noj siamo] – my jesteśmy
tu sei [tu sej] – ty jesteś	voi, Voi siete [woj siete] – wy jesteście, Państwo są
lui è [lui e] – on jest	loro sono [loro sono] – oni/one są
lei è [lej e] – ona jest	Loro sono [loro sono] – Państwo są
Lei è [lej e] – Pan, Pani jest	

Io sono Marco [ijo sono marko] – Ja jestem Marco.

Sono Marco [sono marko] – Ja jestem Marco.

La bambina **è** piccola. [la bambina e pikola] – Dziecko jest małe.

Che ora **è**? [ke ora e] – Która jest godzina?

Posiłki

Włoskie śniadanie jest lekkie, szybkie i słodkie. Upewnij się, że spróbowałaś *cornetto*, przepysznych bułeczek, które wyglądają jak rogaliki, choć rogalikami nie są. Są znacznie słodsze, często z nadzieniem budyniowym, dżemem lub nutellą. Zdrowsza wersja śniadania to płatki, jogurt albo tost z czym sobie zażyczysz (czyli nutellą).

Śniadanie

7:00 - 9:00

LA COLAZIONE

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Obiad/ pranzo 12.30-14.30

Typowy włoski **obiad** to porcja makaronu i warzywa, choćby w formie sałatki. Popularna jest też sałata z dodatkiem jedynie soku z cytryny i oliwy z oliwek. Ziemniaki jada się rzadko, częściej na północy, zazwyczaj jako freetail lub smażone talarki.

Buon Pranzo

Buon appetito!

Kolacja/ Cena od 19:30

Na kolację, zazwyczaj o ósmej, Włosi najczęściej jedzą makaron, mięso i warzywa.

Dania:

Antipasto: dosłownie oznacza przed (*anti*) daniem (*pasto*). Zazwyczaj deska sera, mięsa i oliwek, *bruschettę*, kawałek grillowanego chleba z pomidorami i oliwkami.

Primo Piatto: pierwsze (*primo*) danie (*piatto*).

Jest to zazwyczaj makaron. Istotna zasada dotycząca jedzenia makaronu: nigdy nie krój spaghetti nożem ani nie używaj łyżki, by go zakręcić.

Secondo Piatto: drugie (*secondo*) danie (*piatto*), Zazwyczaj jest to mięso lub ryba z niewielką porcją warzyw.

I dolci

I PRIMI PIATTI

la pasta

le lasagne

la polenta

il risotto

i ravioli

il minestrone

la vellutata / la crema di verdure
vouritaliantutor.blogspot

I DOLCI

la pannacotta

le meringhe

le caramelle

il lecca-lecca

W restauracji

Czy możemy prosić o menu? – *Possiamo chiedere il menù?*

Weźmiemy dwie butelki wody: jedną niegazowaną i jedną gazowaną. – *Prendiamo due bottiglie d'acqua: una naturale e una frizzante/gassata.*

Co nam pan radzi? Jakie macie dania lokalne? – *Che cosa ci consiglia? Quali piatti locali avete?*

Ja wezmę danie dnia. – *Io prendo il piatto del giorno.*

Dla mnie sorbet cytrynowy, a dla pani lody pistacjowe. – *Per me, il sorbeto al limone, e per la signora, il gelato al pistacchio.*

Posiłki przydatne słowa

antipasto – przystawka

bocconcino – przekąska

contorno – surówka

dessert - deser

merenda – podwieczorek

minestra - zupa

pasto leggero - lekki posiłek

piatto - danie

piatto caldo - danie gorące

piatto freddo - danie zimne

pranzo - obiad

primo - pierwsze danie

primo piatto - pierwsze danie

secondo - drugie danie

secondo piatto - drugie danie

spuntino - przekąska

zuppa - zupa

Erasmus+

Dziękuję za uwagę

Danuta Łozińska